

Формування естетичної культури особистості засобами театралізованої діяльності

В умовах реорганізації освіти та системи виховання сучасні педагоги розуміють велику роль культури, актуальність її виховного впливу, можливості формування та розвитку високоморальної, гармонійної особистості засобами мистецтва, яка вміє правильно оцінювати ситуації та орієнтуватися у соціокультурному житті. Тому розуміння важливості питань освіти через естетичне виховання засобами мистецтва є актуальним.

Реалізацію актуальних питань естетичного виховання вчені вбачають у культурологічному змісті освіти, головне завдання якої полягає у розвитку здібностей особистості в усіх сферах діяльності шляхом наближення до найвідоміших досягнень світової та вітчизняної культури, оволодіння системою знань про природу, суспільство, людину. Сьогодні важливо забезпечити у процесі навчання повноцінний розвиток особистості на шляху утвердження високих моральних цінностей і ідеалів.

Важливим засобом формування естетичної культури особистості є театр як своєрідний спосіб відображення життя на сцені. У театральній діяльності (у відображенні театрального мистецтва і як сприймаючого, і як відтворюючого: учня-глядача і учня, відтворюючого себе у власній творчій діяльності) бере участь вся особистість: почуття, думки, уява, сприймання. Театралізована діяльність – це творчий процес, у якому органічно поєднуються різні види мистецтва: літературне, мистецтво слова, музичне, образотворче, хореографічне, пластичне. Художня діяльність – це активізація естетичного поля, яке має кожен вид мистецтва. Емоції, які виникають у процесі художньої гри, дозволяють дитині зорієнтуватися в ситуації та визначити адекватний спосіб її вирішення. У дитячому віці гра сприяє формуванню мисленого

асоціативно-мовного апарату, координації зору, виявляється дія компенсаторних механізмів, що так необхідні в процесі корекції емоційної сфери учнів.

Відзначаючи вплив емоційних реакцій на зміст і динаміку сприйняття, уваги, уяви, пам'яті, мислення — словом, усіх елементів внутрішнього життя та участі в будь-яких проявах життєдіяльності організму, вчені вважають, що емоції людини — це найважливіша умова її розвитку як особистості.

В.О. Сухомлинський вважав, що механізму досягти специфіку мистецтва, зокрема театрального, притаманні й дещо загальні — естетична оцінка, естетичне сприймання, творча діяльність. Виходячи з цього, педагог вбачав завдання естетичного виховання в тому, щоб розвивати загальні здібності: сприймання, здатність до естетичної оцінки, до творчості, формуючи тим самим естетичне ставлення до дійсності, які впливають на особистість.

Гра є вільною від примусу, страхів та залежності від світу дорослих діяльністю, саме вона є ефективним засобом самодослідження дитиною власних почуттів та переживань, а також надійним місцем для звільнення від емоційної напруги. Оскільки, сфера прикладання естетичного ідеалу надзвичайно широка, він здатний організувати будь-яку діяльність дитини, у тому числі і театралізовану. У театралізованій діяльності естетичний ідеал втілюється у виконанні позитивних образів на сцені, а у структурі художнього твору, всією його образною будовою, естетичний ідеал виражається митцем, в тому числі й через негативні образи.

Кожний віковий період вимагає особливої специфічної форми вираження ідеалу.